

TS. Đinh Công Tiến

- Nghiên cứu khoa học: là một hoạt động xã hội hướng vào tìm kiếm những điều mà khoa học chưa biết; học là phát hiện bản chất sự vật, phát triển những thực thể khoa học và thực tiễn; học là sáng tạo những pháp mới và những tiến bộ thu được mới để cải thiện thực tiễn.
- Đề tài nghiên cứu là một hình thức tổ chức nghiên cứu khoa học được đề cử để công bố và nghiệm do một người hay một nhóm người thực hiện.
- Dự án nghiên cứu: là đề tài nghiên cứu có mục đích riêng để xác định, chứng minh.
- Đề án nghiên cứu: là một đề tài, dự án nghiên cứu được trình một cấp quản lý hay một cơ quan tài trợ.
- Chương trình nghiên cứu: là nhóm các đề tài hay dự án theo một mục tiêu xác định.
- Đối tượng nghiên cứu: là sự vật, hiện tượng học quá trình mà người nghiên cứu phải làm rõ bản chất, quy luật và nguyên nhân.
- Khách thể nghiên cứu: là sự vật, hiện tượng học quá trình chưa được đối tượng nghiên cứu.
- Đối tượng khảo sát: là bộ phận của khách thể nghiên cứu mà người nghiên cứu lựa chọn để thu thập thông tin.
- Trường phái khoa học: Là một phương hướng học khoa học phát triển đến một cách nhìn mới về đối tượng nghiên cứu, là tiền đề cho sự hình thành một hướng mới về lý thuyết học phương pháp luận.
- Bộ môn khoa học: Là hệ thống lý thuyết hoàn chỉnh về một loại đối tượng nghiên cứu.
- Đề cử công bố một bộ môn khoa học:

Có đối tượng nghiên cứu cụ thể

Có hệ thống lý thuyết (hệ thống tri thức khoa học- khái niệm, phạm trù, quy luật) riêng

Có phương pháp và phương pháp luận đặc trưng

Có mục đích nghiên cứu cụ thể

Có lịch sử nghiên cứu

- Đặc trưng cơ bản của nghiên cứu định tính (Qualitative Research): (1) sử dụng mẫu điểu tra nhỏ, các trường hợp điển hình; (2) dữ liệu phi cấu trúc; (3) phân tích dữ liệu phi thống kê; (4) kết luận rút ra là những hiểu biết về bản chất, quy luật của đối tượng nghiên cứu.

- Định hướng quan trọng nhất của nghiên cứu định tính là nghiên cứu lý thuyết nền tảng (grounded theory) và nghiên cứu tình huống điển hình (case studies).

- Đặc trưng của nghiên cứu định lượng (Quantitative Research): Mẫu điểu tra điển hình; Dữ liệu định lượng; Phân tích dữ liệu bằng phương pháp định lượng; Kết luận là những bản chất, quy luật thống kê

- Một số định hướng nghiên cứu định lượng: Kiểm định giả thuyết khoa học dựa vào phương sai (thống kê quan, hồi quy, kiểm định thang đo, phân tích nhân tố, phân tích biến số, phân tích cụm); Mô hình toán: vận tải, phức tạp đám đông, quản lý dự trữ ...

- Các cấp độ định lượng: Mô tả định lượng; Phân tích định lượng; Nghiên cứu định lượng

Tài liệu tham khảo:

1. Vũ Cao Đàm, phương pháp luận nghiên cứu khoa học,
2. W. Lawrence Neuman, Social research methods